

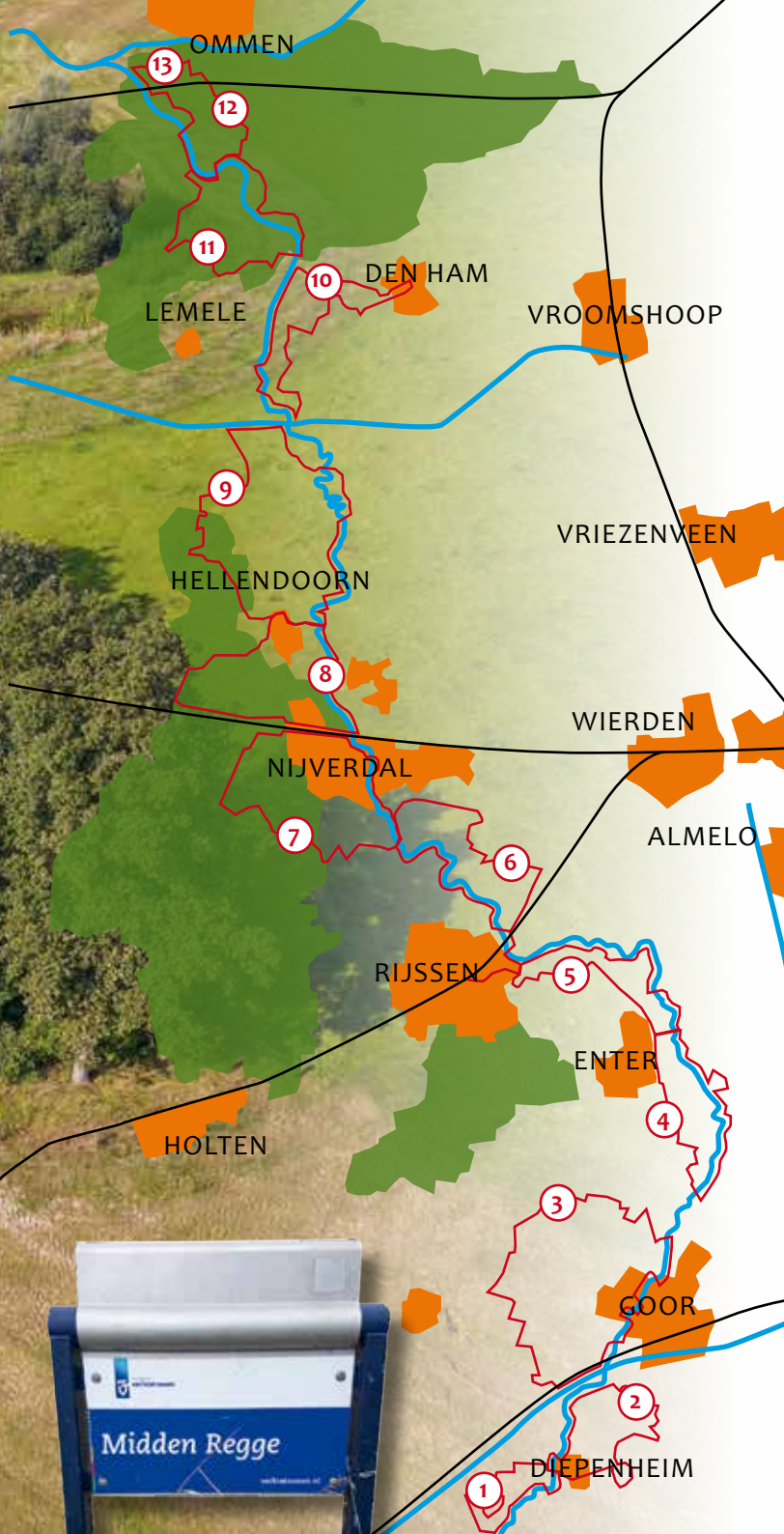

Wandelen langs de Regge

Karin de Graaff en Maarten Metz

13
WANDELINGEN
OP DE GRENS VAN
SALLAND EN
TWENTE

⊗ Gegarandeerd Onregelmatig

Wandelen langs de Regge

Karin de Graaff en Maarten Metz

⊗ Gegarandeerd Onregelmatig

Als fervente wandelaars maken we bijna wekelijks een flinke dagtocht in de buurt van ons huis. We wonen in hartje Salland en in de afgelopen decennia hebben we daar nagenoeg ieder leuk paadje al wel eens gelopen. Sommige weggetjes regelmatig en op bepaalde plekken komen we dan ook heel vaak. Hoog op onze lijst staat de omgeving van de Archemerberg, gelegen tussen Ommen en Lemele.

Ons favoriete rondje loopt over de berg en langs de Regge. Via landgoed Eerde en de Steile Oever kuieren we dan naar restaurant De Nieuwe Brug voor koffie of een pannenkoek. Als bekroning van de tocht trakteren we onszelf na afloop op een lekker biertje op het terras van het Boscafé op camping De Lemeler Esch.

Grensrivier

Tijdens een van die vele tochtjes ontstond het idee om de rivier waar we zo vaak langs lopen eens wat beter te gaan verkennen. Waar komt die Regge eigenlijk vandaan? Een blik op de landkaart leerde ons dat de rivier ergens ten zuiden van Diepenheim begint en eindigt bij Ommen. Met een lengte van ongeveer 70 kilometer een afstand die goed is te behappen. Dat de Regge de oostelijke grens vormt met Twente maakte het voor ons als Sallanders extra interessant.

Oeverlopen

Wandelen langs de waterkant is altijd aantrekkelijk. Een zee, meer of rivier ziet er op ieder moment anders uit. De wolkenluchten die weerspiegelen in het water, de ondergaande zon die langzaam in het water lijkt te zakken of de regendruppels die putjes slaan in het wateroppervlak. We hebben het tijdens onze verkenningen allemaal gezien. In alle jaargetijden hebben we langs de Regge gelopen. Zeker in de wintermaanden en in het vroege voorjaar waren we blij met onze waterdichte wandelschoenen. Want het

kan flink modderig en drassig zijn aan de waterkant.

Van begin tot eind

We wilden zo dicht mogelijk bij de rivier blijven. Al rondstruinend op beide oevers bleek dat makkelijker dan verwacht. Vooral de laatste jaren zijn er veel stukken geschikt gemaakt voor natuur en recreatie. Waar het water vroeger zo snel mogelijk moest worden afgevoerd naar de Vecht, is het tegenwoordig juist de bedoeling het water langer vast te houden. Weilanden waar de koeien graasden of maïs werd verbouwd zijn omgetoverd in ruig ogende stukken grasland die voor Nederlandse begrippen bijna

natuurlijk aandoen. En, dat was voor ons als routemakers helemaal prettig, op de meeste plekken openbaar toegankelijk. Ironisch genoeg konden we de oevers bij het begin en het einde alleen wederrechtelijk betreden. Die plekken staan dan ook helaas niet in onze routebeschrijvingen.

Spoiler Alert!

Na ruim 70 kilometer mondt de Regge uit in de Vecht. Helaas is deze plek alleen wederrechtelijk te bereiken en daarom maakt het geen onderdeel uit van onze routebeschrijving.

Hoopvol

Alles bij elkaar gaf het lopen langs de Regge ons veel hoop. Hoop op een goede afloop voor ons platteland. Op steeds meer plekken verliest de liniaal het van de losse hand. Bulldozers hebben weer kromgetrokken wat in de vorige eeuw is gekanaliseerd. Met als resultaat een rivier met vele bochten en aan weerszijden natuurvriendelijke oevers met loslopend vee tussen de bosschages. Een rivier waarlangs het heerlijk lopen is.

Wij wensen jullie dan ook veel wandelplezier met onze routes!

Karin de Graaff en Maarten Metz,
Lierderholthuis maart 2023

Parkeren bij het start- en eindpunt van de wandeling

© Gegarandeerd Onregelmatig
Eerste druk maart 2023

Routes, tekst, foto's en ontwerp

Karin de Graaff en Maarten Metz
etappes 1 t/m 12 en Routenetwer-
ken Twente etappe 13 Reggepad

Gespot rondom de Regge

Paul Schalkwijk

Luchtfoto's

Stefan Kemper

Routecontrole

Dominique Mul, André Douma,
Jos Koedijk, Yvonne in 't Veld,
Wim Overkamp en Diana Smilde

De routes in deze gids zijn met de
grootst mogelijke zorg samenge-
steld en gecontroleerd. Niettemin
geldt dat het een momentopna-
me betreft en dat wijzigingen in
het landschap of de infrastructuur
voor kunnen komen.

**De makers en de uitgeverij kun-
nen niet aansprakelijk worden ge-
steld voor welke schade dan ook,
hetzij lichamelijk hetzij geestelijk,
bij het volgen van de route.**

Alles uit deze uitgave mag worden
verveelvoudigd en/of openbaar
gemaakt worden door middel
van druk, fotokopie, geluidsband,
elektronisch of op welke wijze
dan ook, mits met toestemming
van de uitgever.

*De waterstanden van de Regge
hebben ons tijdens de verkenningen
vaak verrast. De rivier treedt vaak
buiten haar oevers en het water
komt dan op de daarvoor ingerichte
overlaatplekken zoals hier in de
Koelanden bij Hellendoorn.*

INHOUD

Startpunt van de wandeling is per trein bereikbaar

Startpunt van de wandeling is per bus bereikbaar

Tijdens de route is horeca aanwezig

Honden, mits aangeleid, welkom

RA = rechtsaf

RD = rechtdoor

LA = linksaf

A88 = wandelknooppunt

**Gespot
rondom de
Regge**

Speciaal voor deze gids selecteerde vogelaar Paul Schalkwijk zijn mooiste natuurfoto's die hij langs de Regge heeft gemaakt, zoals deze jonge ijsvogel.

Route

km

blz

		km	blz	P	Train	Bus	Horeca	Honden
1	Tussen Westerflier en Diepenheim	11	6	✓	✗	✓	✓	✓
2	Tussen Diepenheim en Goor	11	14	✓	✗	✓	✓	✓
3	Tussen Twentekanaal en Goor	18	22	✓	✓	✓	✓	✗
4	Tussen Enter en Goor	13	32	✓	✗	✓	✓	✗
5	Tussen Enter en Rijssen	15	40	✓	✓	✓	✓	✓
6	Tussen Rijssen en Nijverdal	18	48	✓	✓	✗	✓	✓
7	Tussen Nijverdal en de Heuvelrug	15	58	✓	✓	✗	✓	✓
8	Tussen Nijverdal en Hellendoorn	18	66	✓	✓	✓	✓	✓
9	Tussen Hellendoorn en Schuilenburg	19	74	✓	✗	✓	✓	✓
10	Tussen Den Ham en Hancate	15	84	✓	✗	✓	✓	✓
11	Tussen Lemele en Archem	14	92	✓	✗	✓	✓	✓
12	Tussen Ommen en Giethmen	12	100	✓	✓	✗	✓	✓
13	Reggepad	74	108	✓	✓	✓	✓	✓

Met de QR-codes uit deze gids verschaft u gratis (kortingscode 1892) toegang tot de meest actuele routebeschrijvingen en gps-bestanden op wandeloekpagina.nl

Tussen Westerflier en Diepenheim

Tussen Diepenheim en Westerflier is het prachtig lopen. Het is moeilijk om te kiezen uit de verschillende achterafweggetjes. Op de kaart zijn ze soms niet eens aangegeven maar eenmaal in het veld is het maken van de mooiste route een luxeprobleem. Tussen maar liefst drie landgoederen met havezates als Diepenheim, Warmelo en het reeds genoemde Westerflier meandert ons riviertje tussen weilanden, akkers en bossen. We struinen heen en weer, vooruit en weer terug. De echte bron van de Regge lijkt vooralsnog niet te vinden. Aan de zuidkant van de Schipbeek turen we naar mogelijke duikers of dammetjes waar de stroom zou moeten beginnen.

START: MARKELO

- Lochemseweg 1, Markelo
- Lochemseweg 1, Markelo
- Café-Restaurant De Viersprong,
Lochemseweg 1, Markelo,
www.4-sprong.nl
- Kasteel Warmelo, Stedeke 11,
Diepenheim, www.kasteelwarmelo.nl
- Halte Gemeentehuis, Diepenheim
buslijn 95 (Goor – Borculo)
- aangelijnd welkom.
Op een heel klein stukje niet, zie

Hier betaalt men weggeld

Tarief:

1 wagen op vier wielen	10 cent
1 kar op twee wielen	5 „
1 paard	2½ „
1 koe	2½ „
1 schaap	1½ „
1 varken	1½ „

I n bergachtige landen is het altijd leuk om de bron van een rivier te zoeken. Het leukste is natuurlijk als dat een watervalletje blijkt te zijn waarbij een dun straaltje al dansend zijn weg vindt over rotsen. Samen met andere straaltjes water is dit dan het begin van een rivier die kilometers verderop breed en traag door een dal richting zee stroomt. Helemaal mooi wordt het als je je bidon kunt vullen met dat eerste, heldere bronwater.

Hoe anders is dat in Nederland. Zeker in het geval van de Regge. Er doen wat mysterieuze verhalen de ronde over de bron van dit riviertje. Zelf liepen we ook te puzzelen. Ooit begon de Regge in Gelderland, in de Achterhoek welteverstaan. De Koningsbeek vormde destijds de bovenloop. In de 15e eeuw echter werd de Schipbeek aangelegd en verdween deze verbinding. De stad Deventer had daar belang bij. De Schipbeek was namelijk een goede handelsverbinding. Deventer wilde Zwolle dwarsbomen om de Regge voor handel met Duitsland te gebruiken.

Tegenwoordig begint de Regge nogal abrupt, als aftakking van de Schipbeek. Achter havezate Westerflier bij Diepenheim pompt een gemaaltje water in de gracht. Dit is zelfs op heel oude kaarten terug te

vinden. De gracht rond huis Westerflier wordt dus gevoed met water uit de Schipbeek. En ook nu nog gaat het water vanuit deze gracht via een sloot naar de bovenloop van de Regge. Dat prille stroompje is smal. Je kunt er gemakkelijk overheen springen, zeker tijdens droge zomers. Op deze eerste route is goed te zien dat de Regge in het begin van het stroomgebied zelf haar weg mag vinden. Het stroompje meandert er lustig op los door weilanden en akkers. Dit is ook te danken aan de visie van het waterschap, waarbij men zowel situaties van langdurige en overvloedige regenval als lange perioden van droogte wil kunnen opvangen.

Huis Westerflier staat dus letterlijk en figuurlijk aan de bron van de Regge. Overigens stamt de eerste vermelding 'Westerfle' al uit 1046, als verwijzing naar de omgeving waarnaar het huis is vernoemd. Het grote huis is in 1729 gebouwd. Sinds 2009 bestaat het uit twee appartementen die particulier bewoond worden.

Aan de rechterzijde van het huis staat een bord met oude toltarieven. De heren van Westerflier waren namelijk eeuwenlang gerechtigd om tol te heffen op de Riessense Diek. Die raakte, met de aanleg van het Twentekanaal, in onbruik. Na 1948 werd de tol dan ook afgeschaft.

1

- Volg vanaf de parkeerplaats bij restaurant De Viersprong de lange laan het bos in **W89**
- Vlak voor de boerderij (huisnr. 12) **RA**, asfaltweggetje, Deventerdijk (met een aangeliinde hond loop je hier rechtdoor tot punt A)
- Je gaat de brug over de Schipbeek over

2

- Na de brug direct **LA**, een graspad langs de beek
- 2**
- Blijf de beek volgen tot een betonnen brug, **U58** daar ga je **LA** de beek over richting de uitkijkboom
 - Volg het fietspad verder, je passeert een wildrooster
 - Bij de picknickbanken **LA**, klinkerweg **U50**

**Spoiler
Alert!**

DE BRON

- Je passeert een bruggetje over de Regge
- Bij havezate Westerflir scherp **RA**, een onverharde weg
- Je passeert een picknickbank en een houten schuur met bankje aan je rechterhand
- Voor boerderij (huisnr 3) **RA**
- Je passeert weer een brug over de Regge, het pad maakt een bocht naar links en heet dan Brinkmansdiek
- Je passeert al snel opnieuw een brug over de Regge en vervolgt de Brinkmansdiek
- Aan het eind vlak voor een boerderij (huisnr 4) **RA**
- Vlak voor de brug **LA**, over een fietspad
- Je passeert een kerkhof aan je linkerhand, het fietspad gaat over

Net zoals de monding is de 'bron' van de Regge helaas moeilijk te zien. Lopend langs de Schipbeek zie je na ongeveer 50 meter aan de overkant van de beek een klein dakje van een elektrisch gemaal uitsteken achter het dijkje. Dat is het begin van de Regge. Als je heel goed kijkt kun je aan de waterkant een roostertje ontwaren.

BOERENZWALUW

Van alle Nederlandse zwaluwen is de boerenzwaluw wel de bekendste. En de meest voorkomende.

Rond de 200.000 broedparen strijken er elk jaar neer in ons land. Als hij zijn staart spreidt, wordt de verborgen schoonheid van deze zwaluw getoond. Terecht dat hij staat afgebeeld op het doosje van een Zweeds lucifermerk.

**Gespot
rondom de
Regge**

- in een smal asfaltweggetje
- Bij afslag **RA** richting een wit hek met bordje Landgoed Warmelo
- Direct na een grote houten schuur (Stal Warmelo) **RA** en meteen daarna **LA**
- Je passeert weer de Regge

3

- Bij toegangshek van Kasteel Warmelo **LA**, oprijlaan tussen witte hekken
- Weggetje volgen richting kerktoeren
- Je passeert een ijzeren toegangshek en steekt de weg (Lochemseweg/Grotestraat) over **VV40**

4

- **RD** door toegangspoort Huis te Diepenheim, links aanhouden
- Voor het huis **RA** langs de gracht
- Op de hoek van de gracht **LA**
- Waar de gracht afbuigt **RD**, op volgende kruising **RD**, je passeert een houten bruggetje
- Aan het eind **LA** over een breed karrenspoor
- Aan het eind **RA**, over de grote weg
- In de bocht **LA**, Lochemseweg 7
- 1e weg **LA**, Houboerweg (aan je rechterhand staat een picknick-bank)
- Je passeert een huis aan je linkerhand
- 1e weg **LA** naar huisnr 3 (bordje met 'koffie en thee')

Vlakbij havezate Westerflier vinden we het eerste zichtbare stukje van de Regge.

- Je komt op een boerenerf met een prachtige koffie en thee-voorziening
- Steek het erf tussen de boerderij en de koeienstal over, de weg maakt een bocht naar links
- **RA** bij houten hek en bordje 'wandelroute'
- Aan het eind **LA**, een brede zandweg
- Bij boerderij (huisnr 3, je bent hier eerder op de route ook geweest) **RA**, een smal paadje richting een houten hek
- Na hek direct **LA**, langs een akker
- Dit pad volgen, eerst langs de akkerrand, daarna steek je de akker over
- Bij bosrand maakt het pad een scherpe bocht naar links
- Na bocht naar rechts passeer je een bankje aan je rechterhand

Kasteel Huis te Diepenheim is het oudste kasteel van Diepenheim. Het huis werd in 1648 gebouwd door Berent Bentinck. Sinds 1925 is het huis eigendom van Baron De Vos van Steenwijk en zijn familie. De tuinen van het landgoed hebben een oppervlakte van 180 ha en zijn vrij toegankelijk voor wandelaars.

5

- Bij het bankje heb je een prachtig uitzicht op havezate Westerflier
- Je passeert een hekje en steekt een zandweg over
- Op viersprong **RA**, een lange laan
- Op kruising **RD**
- Op de volgende kruising **LA**
- Je volgt een weg met een paar bochten en komt uit bij een weiland
- Je vervolgt deze weg en komt uit bij het terras van café-restaurant De Viersprong

Tussen Diepenheim en Goor

We pakken de Regge op in de bebouwde kom van Diepenheim. Al snel verlaten we het stadje en lopen eerst door het parkbos rondom Huize Diepenheim. Dan volgt een flink stuk langs het riviertje dat hier ruim een meter breed is. We passeren verschillende monumentale kunstwerken waar Diepenheim bekend om is. Het tweede deel van deze wandeling brengt ons via de landgoederen Het Weldam en Het Nijenhuis weer terug in het oude centrum van het 'stedeke'.

*Betalen aan
tuinpersoneel*

START: DIEPENHEIM

- Johanneskerk, Diepenheim
- Johanneskerk, Grotestraat 1, Diepenheim
- Den Haller, Watermolenweg 34,
Diepenheim, www.restaurantdenhaller.nl
(Vanaf daar de verkeersweg oversteken
en via een smal pad langs de akker de
routebeschrijving volgen vanaf punt 5)
- Irma's, Grotestraat 94, Diepenheim,
www.irmasdiepenheim.nl
- Buslijn 95 (Goor – Borculo), halte
Gemeentehuis, Diepenheim (Vanaf daar
route volgen vanaf punt 6)
- aangelijnd welkom.

Deze tweede route is misschien wel de meest romantische van alle Regge-wandelingen. We passeren tijdens deze wandeling namelijk maar liefst drie landgoederen. En dat zijn toch wel bij uitstek plekken om je in de tijden van weleer te wanen. Meteen na de start in Diepenheim komen we in het fraai aangelegde park van Huize Diepenheim. Met een beetje fantasie kun je je voorstellen hoe hier ooit freules en jonkheren langs waterpartijen ronddwaalden over de kronkelende paden.

Later brengt de route ons op de uitgestrekte gronden van Landgoed Weldam. Dit is een van de grotere landgoederen van Oost-Nederland. En uitgestrekt is het zeker. Zelfs bij de derde route kom je namelijk nog het karakteristieke zwart en geel op de luiken tegen. Dichtbij het hoofdhuis bevindt zich St Mary's Chapel, een romantische oase van rust waar sinds 1979 Anglicaanse diensten gehouden worden. De kapel in cottagestijl doet Engels aan en dat kan kloppen. Deze is namelijk in 1900 gebouwd naar een ontwerp van de Engelse architect W. J. Weatherly.

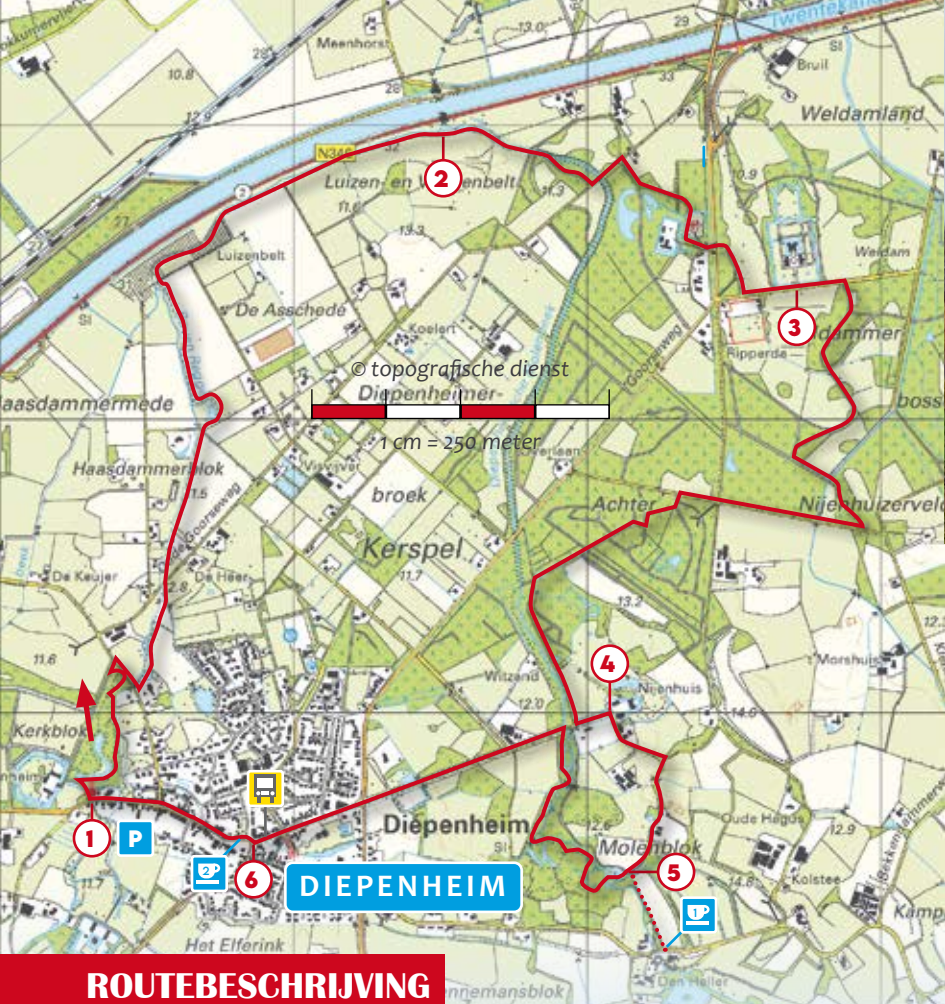
De wandelroute voert even verderop langs kasteel Weldam. Vanuit de verte is de berceau van de havezate al goed zichtbaar. Deze 145 meter lange overdekte loofgang is een van de pronkstukken van de prachtig aangelegde tuin. Ook de fraaie buxushagen en doolhof met uitzichttoren

zijn de moeite waard. En, deze tuin is voor publiek opengesteld! Een tip van ons, reserveer hier tijd voor om deze ultiem romantische tuin te bezoeken. Dit kan alleen tijdens werkdagen van 9.00 tot 16.00 uur. Entreegelden voldoe je aan het tuinpersoneel. 3 Euro per persoon, kinderen 1 euro. Voor dit geld kun je naar hartenlust ronddwalen. Maar niet te lang, want het volgende landgoed wacht!

Dichterbij Diepenheim ligt kasteel Nijenhuis, waarvan de route ook een gedeelte van het omliggende park meepakt. En ook al stroomt de Regge kilometers verderop, toch is er een link. Landgoed Nijenhuis en landgoed Westerflier, waar de bron van de Regge zich bevindt, worden namelijk als één geheel beheerd. Beide landgoederen hebben een eigen karakter. Waar Westerflier grootschaliger en agrarisch van karakter is, heeft Nijenhuis meer parkachtige kenmerken in een kleinschalig coulisselandschap.

Uiteindelijk wandelen we via de oprijlaan van het Nijenhuis terug naar Diepenheim. Zo'n lange laan doet denken aan de uitgestrektheid van Versailles bij Parijs. Maar, we blijven tenslotte in Nederland, de maatvoering is hier toch wat bescheidener.

ROUTEBSCHRIJVING

1

- Ga vanaf de parkeerplaats naar de kerk **VW40**
- Ga **RA** door de toegangspoort van Huis te Diepenheim, Stedeke
- Neem direct het eerste pad **RA**, je hebt het water aan je linkerhand

- Hou in het park op alle afslagen rechts aan
- Je komt uit op een rechte laan, ga daar **RA**
- Door het metalen hek en **RA** over de verharde weg
- Na de brug over de Boven Regge **LA**, grindpad

Naast landgoederen is Diepenheim ook bekend vanwege de vele monumentale kunstwerken in en om de stad. Zoals 'Moeder Aarde' van Lotje de Lussanet en 'Monomet' van Lucas Lenglet

- Blijf de rivier volgen tot de kruising
 - Verharde weg oversteken en over de oever doorlopen langs heg, rivier aan je linkerhand
 - Je komt uit bij een houten hek, klim er overheen en steek de weg over
 - Rechts aanhouden (IVN- Reggepad), houd het water aan je linkerhand
 - Bij de volgende brug **RD** via twee houten hekjes
 - Je loopt over de oever met de rivier aan je linkerhand
 - Je komt uit bij een fietspad, blijf het water volgen
- 2**
- Ter hoogte van twee picknick-bankjes verdwijnt de Regge
 - onder de weg
 - Bij bruggetje **RD** langs het water door het bos
 - Aan het eind **LA**, asfaltweg
 - Je passeert de Diepenheimse Molenbeek
 - 1e afslag **RA**, langs een houten afsluitboom, je komt nu op landgoed Weldam
 - Op Y-splitsing **LA**, houd het water aan je rechterhand
 - Je komt uit op een verhard pad, daar **LA**
 - Je passeert St. Mary's Chapel aan je linkerhand
 - Steek de verkeersweg over
 - Je passeert een houten bruggetje en het pad gaat naar rechts langs de bosrand
 - Aan het eind **LA**, klinkerweg **W13**

Betaal 3 euro aan de tuinman van havezate Weldam en laaf je aan een tuin van Versailles-achtige allure. Een lommerijke berceau, een doolhof waar we slechts na een enige moeite het uitkijktorentje weten te vinden, vijvers, kunstig getrimde coniferen en buxushagen en “grand canals” met aan het eind in de zon wit opblinkende standbeelden. Op werkdagen is deze lusthof te bezichtigen.

3

- Je passeert de ingang van kasteel Weldam (voor bezoek aan de tuinen hier **LA**)
- 1e afslag **RA**, bij bankje
- Op splitsing **RD**, zijpad negeren

St. Mary's Chapel, een in de bossen verscholen kerkje met een zeer Engels aandoende architectuur. Dat blijkt al uit de vakwerkoverkapping bij de ingang en de tekst op het bankje: “a place in the sun”.

- Je komt uit op een pad met aan weerszijden oude ijzeren hekjes
- Op Y-splitsing **LA**
- Aan het eind **LA**, over een breed pad
- Waar dit pad een scherpe bocht naar links maakt ga je **RD** over een smal bruggetje
- Aan het eind op klinkerweg **RA**
- Je passeert de Oude Poelsbeek
- Op kruising **RD**, Kleidijk
- 1e pad **LA**, je passeert houten afsluitboom, je komt nu op landgoed Nijenhuis
- Direct 1e pad **RA** over bruggetje
- Op splitsing **LA**
- Op volgende splitsing weer **LA**
- Op kruising **RD**
- Op volgende kruising **LA**

4

- Op kruising **LA**, oprijlaan naar kasteel Nijenhuis
- Voor het huis buigt de weg naar rechts
- Bij huisnr 4 **RA**, weg met bochten
- Je passeert een boerenerf
- Het pad maakt een bocht naar rechts tussen twee heggetjes door (voor een bezoek aan restaurant Den Haller kun je het 1e pad **LA** nemen, een smal pad langs de rand van een akker. Je komt dan uit bij een verharde weg tegenover het restaurant)

5

- Na een bankje aan je linkerhand RD richting wit bruggetje
- Na bruggetje op Y-splitsing RA, graspad met water aan je rechterhand
- Op driesprong LA
- Op splitsing RA
- Op volgende splitsing weer RA, gracht aan je rechterhand
- Op Y-splitsing LA
- Na een bankje links aanhouden
- Op kruising LA, oprijlaan
- Op kruising met verkeersweg RD, Goorsegweg. Je loopt nu Diepenheim in en passeert de bushalte

6

- In het centrum, op Y-splitsing, **RA**, plein aan je linkerhand, Grotestraat
- Je loopt de Grotestraat helemaal uit tot aan het startpunt bij de kerk

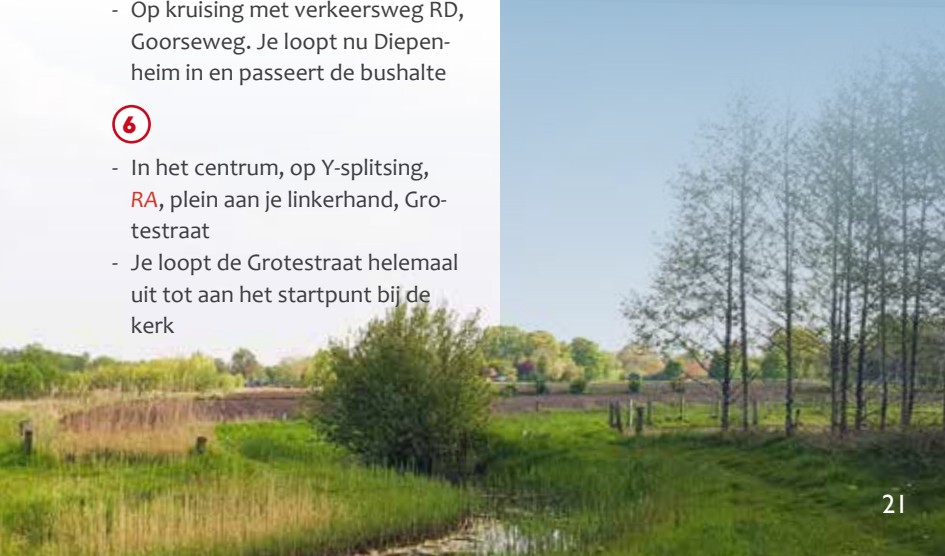

BONTE VLEGENVANGER

**Gespot
rondom de
Regge**

Een wat minder bekende vogel is de bonte vliegenvanger. Hij broedt sinds 100 jaar in ons land in bescheiden aantallen.

Vaak nestelend in broedkasten omdat het van oorsprong een holenbroeder is. Een prachtig vogeltje waarvan het mannetje een scherp contrasterend zwart-wit verenkleed heeft.

Tussen Twente- kanaal en Goor

We pakken de Regge weer op waar we hem tijdens de vorige wandeling onder het Twentekanaal zagen verdwijnen. Dwars door de woonwijken en industrieterreinen van Goor kunnen we de loop van het riviertje goed volgen. Even ten noorden van Goor is de Regge voor het eerst breed genoeg om hem ook te kunnen bevaren. Het tweede deel van deze tocht voert ons via graspaden langs weilanden en over de Herikerberg weer terug naar het startpunt.

START: MARKELO

- Herikerberg, Goorseweg 58, Markelo
- Herikerberg, Goorseweg 58, Markelo
- Hotel-Restaurant Herikerberg, Goorseweg 58, Markelo, www.hotelherikerberg.nl
- In centrum van Goor diverse horeca
- Bushalte Herikerberg, lijn 97 (Goor – Holten)
- Station Goor (lijn Zutphen – Oldenzaal), zie kaartje bij A
- aangeliënd welkom.
Op een heel klein stukje niet, zie

VERBODEN
SCHANSKORVEN
TE BETREDEN

Misschien twijfel je als je ziet dat een gedeelte van deze route door de buitenwijken van Goor loopt. Wordt dit wel een prettig wandeldagje? Laten we meteen beginnen met het antwoord: ja!

Het mooie is dat de Regge hier prima te volgen is. En van heel dichtbij! Wat deze route interessant maakt is dat je ziet hoe er in Nederland met water wordt omgegaan. Verschillende aspecten komen voorbij. Deze route is daarmee eigenlijk een soort praktijklesje waterhuishouding. Misschien iets voor koning Willem Alexander? Wel goede waterdichte schoenen aantrekken, want tijdens natte periodes kunnen de oevers van de Regge behoorlijk drassig zijn.

Een mooi staaltje waterbeheer komen we tegen als we de Regge oppakken bij het Twentekanaal. Vooraf zou je denken: wat gebeurt er met dat kleine stroompje van route 2? Zo'n smal watertje en zo'n breed kanaal, dat kan toch nooit goed gaan? Aanvankelijk mondde de Regge inderdaad uit in het Twentekanaal. Stroomafwaarts, na het kanaal, kreeg het gebied echter steeds meer te kampen met een gebrek aan water. Daarom bedacht het Waterschap Regge en Dinkel in 1994 een oplossing in de vorm van een onderleider. Deze verbindt de rivier aan de Diepenheimse kant met de Goorse kant. De duiker leidt het Regge-water onder het Twentekanaal door. Het is één van de langste en diepst gelegen onderleiders van Nederland; 200 meter lang en 15 meter diep.

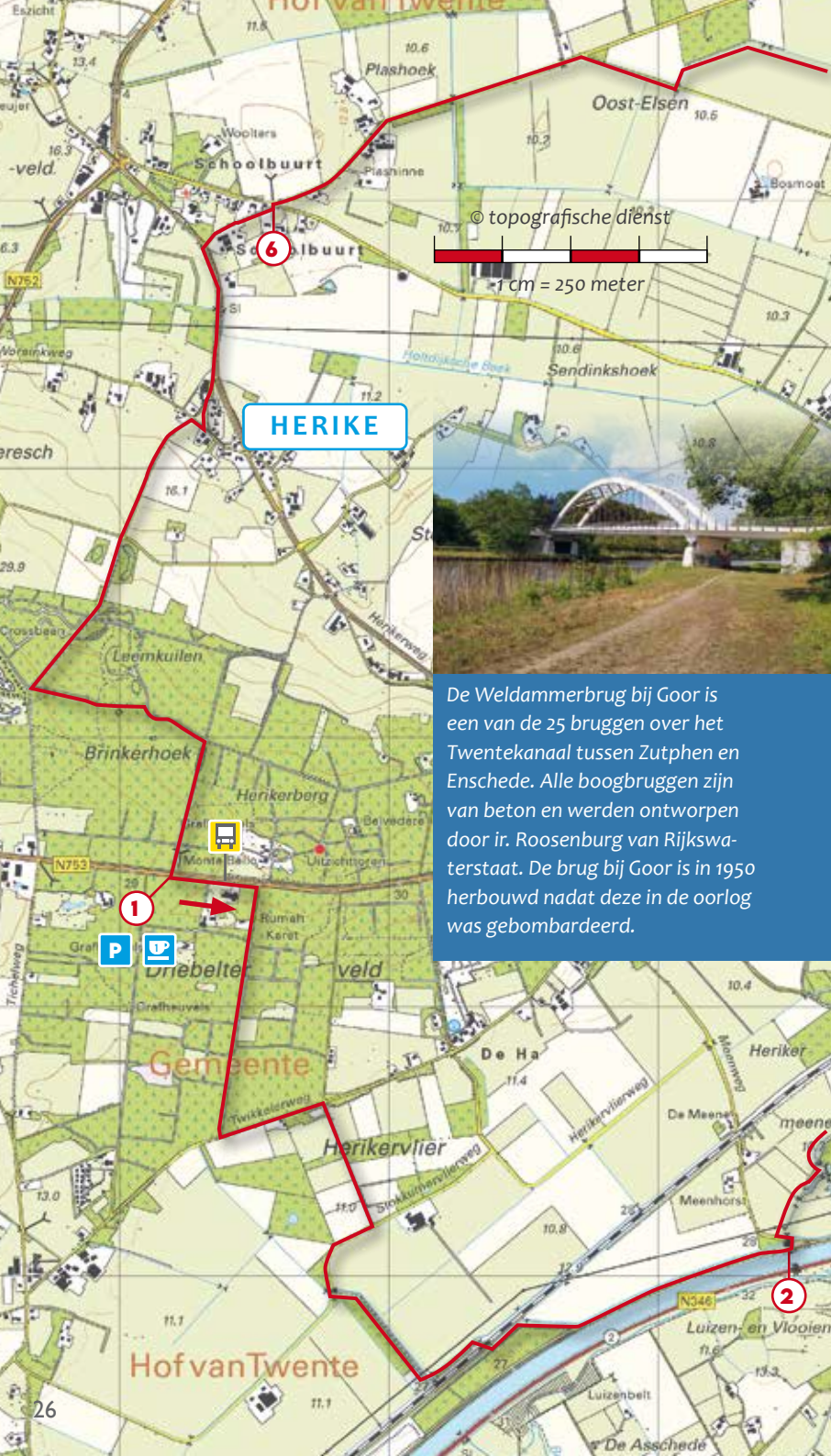

Tijdens het bekijken van het informatiebord vroeg ik me af of er niet ooit geprobeerd was om via de onderleider

onder het Twentekanaal door te zwemmen. Natuurlijk is 200 meter een enorme afstand om je adem in te houden, nog los van het behoorlijk claustrofobische feit dat je onder een kanaal door zwemt. Maar, misschien dat een waaghals met duikflessen het ooit gedaan had? We fantaseerden er flink op los tot we naar de diameter van de buis keken: 80 centimeter. Nee, alleen voor vissen in de Regge is deze uitdaging weggelegd. Overigens wordt er in beide richtingen driftig op los gezwommen, dit is met zendertjes en antennes onderzocht.

Stroomafwaarts kom je meer staaltjes waterbeheer tegen; afgevlakte natuurvriendelijke oevers, een spoorwegonderdoorgang, een gemaaktje voor ijsbaan Het Slag en borden met 'Waterwingebed'. In Goor zelf gebruikte men vroeger het Reggewater voor het brouwen van bier. Tegenwoordig zorgt de Regge er voor levendigheid in het straatbeeld met bruggetjes, steigers en speelstrandjes. Verderop, in het industriegebied van Goor, is het contrast groot tussen de grauwe fabriekspanden en het heldere, rustig stromende water van de Regge. Het toont meteen de kwetsbaarheid van deze natuurlijke stroom.

© topografische dienst

1 cm = 250 meter

HERIKE

De Weldammerbrug bij Goor is een van de 25 bruggen over het Twentekanaal tussen Zutphen en Enschede. Alle boogbruggen zijn van beton en werden ontworpen door ir. Roosenburg van Rijkswaterstaat. De brug bij Goor is in 1950 herbouwd nadat deze in de oorlog was gebombardeerd.

ROUTEBESCHRIJVING

1

- Met de rug naar het hotel **RA** over fietspad **U27**
- Je passeert bushalte Herikerberg
- 1e afslag **RA**, **U08** de berg af, afslagen negeren en helemaal uitlopen
- Aan het eind **LA** over verharde weg
- 1e afslag **RA**, onverharde weg
- Aan het eind **RA**, verharde weg
- De weg maakt een bocht naar links
- Na de bocht **LA**, sloot aan je linkerhand
- Graspad komt uit op fietspad, vervolgen richting spoor
- Onbewaakte spoorwegovergang oversteken en **LA** vervolgen
- Pad komt uit bij kanaal, daar ga je **LA** **U09**

2

- **LA** na gemaal **U06** en verharde weg oversteken
- Volg het graspad langs de Regge, houd het water steeds aan je rechterhand

GOOR

We starten de wandeling op de Herikerberg met een lekker stukje bos.

Na overvloedige regenbuien is de modder-garantie op deze route bijzonder hoog.

- Afslag Waterhoeksweg negeren en links aanhouden richting spoor

U05

- Steek de onbewaakte spoorwegovergang over
- Op driesprong **RA**, water blijven volgen
- Je passeert de ijsbaan aan je linkerhand
- Aan het eind **RA** over brug, Kerkstraat

3

- 1e afslag **LA**, Scherpenzeelseweg
- 1e afslag **LA**, Fazantenstraat
- Direct over de brug **RA** langs de rivier en voor de huizen langs
- Aan het eind **RA** over klinkerpad, gaat over in grindpad
- Aan het eind de weg oversteken
- Voor bruggetje **LA**, graspad met hek aan je linkerhand
- Volgend bruggetje oversteken en direct **LA**
- Weg oversteken
- Volg het water over stoeptegelpad
- De Regge loopt hier tussen

De Regge brengt ons in Goor op verrassende plekken zoals industrieterrein De Spechthorst.

De voetballers van v.v. Twente in Goor hebben de kans om de bal in de Regge te schieten.

creatief in roosters gestorte stenen

- LA over de brug en direct daarna RA, Nachtegaalstraat U03
- Op de hoek van de straat, bij versierde brug, RD, U25 water met speelplekken aan je rechterhand
- Volg het pad richting het sportpark
- Na een greppel LA over gras
- Op verharde weg RA
- Na sportvelden op kruising RA, Wheeweg

- Over de brug LA, langs houten hek, graspad langs de Regge
- De Regge aan je linkerhand volgen over het industrieterrein
- Na een zonnepark aan je rechterhand kom je bij een bruggetje

- Brug (met bankjes) oversteken en direct LA langs de rand van het weiland
- Pad naar rechts volgen, greppel aan je rechterhand

Voormalig winkeltje en bakkerij in buurtschap Schoolbuurt.

- Bij dam greppel oversteken en direct **LA**, greppel nu aan je linkerhand
- Bij de volgende greppel **RA**, water aan je linkerhand
- **RD** waar de greppel naar rechts afbuigt
- Je loopt nu langs jonge boompjes
- Je passeert houten hekjes en een boerenerf aan je linkerhand **N95**
- Je passeert een vijver aan je rechterhand
- Graspad vervolgen en na houten hekje **LA**, sloot aan je rechterhand
- Aan het eind kom je op een verharde weg **N94**
- Oversteken en direct **RA**, sloot aan je rechterhand
- **LA** voor dwarssloot, water aan je rechterhand
- Helemaal uitlopen langs de sloot (negeer een bruggetje aan je rechterhand)
- Aan het eind **RA** over verharde weg

5

- Na picknickbank en hekje links aanhouden, smal paadje
- Aan het eind op verharde weg **LA**
- Op kruising **N98** verharde weg verlaten en bankje aan je rechterhand passeren over graspad
- Pad buigt naar rechts door bosje
- Aan het eind van het bosje **LA** en langs klaphekje graspad door weiland

6

- Aan het eind **LA**, verharde weg, Plasdijk
- Je komt uit op een soort viersprong met informatiebord, **P79** hier **LA** en direct **RA**
- Aan het eind **LA**, Herikerweg, over fietspad
- 1e afslag **RA**, je passeert een autohandel aan je rechterhand
- Op driesprong **RA**, Worsinkweg

Kanoën ten noorden van Goor

- 1e afslag **LA**, Imminksweg, klinkerweg
- Op kruising **RD**, zandweg met fietspad
- Op kruising in het bos **RD**, de weg gaat omhoog
- De weg gaat weer omlaag en voor meersprong **LA**, voetpad langs bordje Opengesteld Weldam
- Op Y-splitsing rechts aanhouden
- Direct daarna op kruising **RD**, smal paadje
- Aan het eind **RA**, breder pad
- Pad maakt een bocht naar links (zijpad negeren)
- Je passeert een houten afsluitboom en komt op een kruising, daar **RA** langs bankje
- Pad helemaal uitlopen en zijpaden negeren
- Aan het eind de grote weg oversteken en **LA** over fietspad

Gespot
rondom de
Regge

BOSRIETZANGER

Deze vogel kan gerangschikt worden in de categorie KBV: klein bruin vogeltje.

Daar heb je er tamelijk veel van en voor de minder ervaren vogelaar zijn deze soorten vaak moeilijk uit elkaar te houden. De bosrietzanger lijkt daarbij sprekend op de kleine karekiet. Via hun zang zijn ze te onderscheiden. De karekiet beperkt zich veelal tot het roepen van zijn naam terwijl de bosrietzanger een helder en gevarieerd repertoire heeft. Bij de Regge zijn beide soorten te zien in de zomer.

Tussen Enter en Goor

Waar we bij de vorige route veel door de bebouwde kom liepen, blijven we dit keer in de weilanden. De start is bij de Enterse Waarf, een replica van de werf waar vroeger ‘zompen’ werden gemaakt: de platbodems waarmee goederen over de ondiepe rivier werden vervoerd. In de omgeving van Enter is heel goed te zien hoe het waterschap de oorspronkelijke loop van de rivier weer heeft hersteld en daarbij ook aan de wandelaar heeft gedacht want we volgen het riviertje letterlijk op de voet.

START: ENTER

- De Enterse Waarf, Werfstraat 19, Enter
- De Enterse Waarf, Werfstraat 19, Enter
- Enterse Waarf, Werfstraat 19, Enter,
www.entersezomp.nl
- Eetcafé 't Zumpke, Dorpsstraat 52, Enter,
eetcafezumpke.nl
- Het Rheins, Reintszijweg 5, Enter,
www.het-rheins.nl
- Buslijn 95 station Goor – Enter, bushalte
Brandput in Enter
- Aangelijnd overal welkom, op een heel
klein stukje na, zie

De Regge pakken we tijdens de route van vandaag pas halverwege de wandeling op. Dat doen we bij een speciale plek. Voor de kanalisatie van de Regge rond 1900 was de rivier precies hier namelijk doorwaadbaar. Zo'n doorwaadbare plek wordt ook wel voorde genoemd. Handig in tijden dat er tol geheven werd bij bruggen. Wanneer het water van de rivier laag stond, kon men die bruggen omzeilen en hier naar de overkant waden. Ik heb dan meteen beelden voor me van mensen die een brede rivier lopend oversteken terwijl ze boven hun hoofd een flink pakket droog proberen te houden. Daarbij moeten ze flink hun best doen om niet alsnog door de woeste stroming meegesleurd te worden. Misschien toch iets teveel westernfilms gekeken? Want in dat verre verleden van tolbruggen was het hoogstwaarschijnlijk vooral de combinatie van paard en wagen die bij laag water van deze doorwaadbare plek gebruik maakte.

De Regge is hier ook niet zo breed als de Rio Grande. Bovendien is er van een kolkende stroming geen sprake. Wel van stroming overigens, laat dat even gezegd zijn! Let maar eens op stokjes, bladeren en strootjes die met het water meedrijven wanneer je de betonnen brug oversteekt. Heel diep is de rivier ook niet. Het kabbelende Regge-water zorgt hooguit voor natte benen tot, afhankelijk van de waterstand, knie- of dijhoogte. Op warme dagen is deze voorde dan ook een geliefd plekje om te pootjebaden. En door het hele jaar heen blijft het voor ons wandelaars een plaats om je

even in een andere wereld te wanen. Muizenissen van alledag vergeten en wegdromen over marskramers en freules in koetsen kan hier namelijk prima.

Verderop hebben rivier en natuur vrij spel gekregen van provincie en waterschap. De Regge mag in het Elsenerbroek lekker meanderen, compleet met vistrap en al. Daar, te midden van akkers en natuur, is volop ruimte voor de rivier om bij hoog water buiten de oevers te treden. Daarnaast dringt ineens het besef tot je door dat de Regge breder is geworden. Je kunt er nu niet meer, zoals bij de oorsprong, met een lange aanloop overheen springen.

Let overigens ook op het landschap. Als je goed kijkt, zie je hoogtes zo her en der. Het gaat om slechts een paar meter hoogteverschil, maar deze dekzandhoogten komen hier

veelvuldig voor. Ze stammen uit de laatste ijstijd. Indertijd heerste hier een toendraklimaat en ontstonden door het opwaaien van zand deze zandkopjes. Dit landschap wordt ook kopjeslandschap of poffertjeslandschap genoemd.

ROUTEBSCHRIJVING

1

- Loop vanaf de parkeerplaats bij de Enterse Waarf in de richting van de sportvelden. Sla bij **N61** het pad in naast een brede sloot, houd deze aan je rechterhand
- Steek de asfaltweg over
- Loop dit pad helemaal uit en negeer de afslagen
- Aan het eind **LA**, verharde weg
- 1e **RA**, Stokreefsweg, verharde weg over viaduct snelweg
- Direct na het viaduct 1e afslag scherp **RA**, en direct **LA**, een smal pad over akker (A: dit kleine stukje is verboden voor honden, zie kaartje)
- Bij **P03** voor brede sloot **LA**, water aan je rechterhand
- Voor zijslot **P06** **LA**, houd het

In de Enterse Waarf ligt een replica van de 'zomp': een platbodern die geschikt is om goederen te verschepen over de ondiepe Regge.

water aan je rechterhand

- **RA** over verharde weg **P05**
- Na 500 meter **LA**, verharde weg, Poolweg
- Na huisnr 4 **RA**, begint als klinkerpad en gaat daarna door weiland heen. Dit weiland schuin naar links oversteken richting houten hekje
- Na houten hekje karrenspoor volgen
- Aan het eind **RA** over verharde weg (op deze hoek staat een houten kruisbeeld)

2

- 1e afslag **LA**, smal paadje met bordje "Opengesteld"
- Op splitsing **LA** en via twee houten hekjes pad naar rechts

Deze tolbrug over de Regge is een replica. Het hout waarvan deze brug is gemaakt, is afkomstig uit het Reggegebied zelf. Bij de herstelwerkzaamheden kwam dit hout vrij.

Bij deze brug werden goederen vanuit de zompen overgeslagen op huifkarren om verder te vervoeren. De herberg ernaast heette Binnen Gait en tegenwoordig is hier een bescheiden Rustpunt ingericht.

vervolgen, je hebt de Regge nu aan je linkerhand, zijpad negeren

- Je komt uit bij een “doorwaadbare plek” in de Regge
- **LA**, Frans Nije Bijvankpad, en in scherpe bocht links aanhouden
- Brede zandweg met fietspad ernaast
- Afslag naar rechts negeren
- **RD** bij volgende afslag, zandweg wordt graspad
- Pad maakt bocht naar links en

gaat over brug

- Na hekje kom je weer vlakbij de Regge, aan je linkerhand
- Na hekje verharde weg oversteken, fietspad **P71**
- Bruggetje over en fietspad vervolgen
- Je komt bij houten ophaalbrug met bord over tolgelden **P70**

3

- **RA** over verharde weg (Kartelaarsdijk)

- Aan het eind op kruising **LA**, Wolfesweg, **P42** je passeert een camping aan je rechterhand
- Je passeert via het viaduct de snelweg
- Waar de weg weer naar beneden gaat bij een armleuning aan de rechterkant van de weg **RA** steil naar beneden **P39** en tunnel negeren
- **LA** over zandweg (rechts Het Rheins, horeca)
- **RA** over verharde weg
- Direct 1e afslag **LA**, zandweg, Zompweg
- Deze weg uitlopen en na hekje pad volgen
- **RA** door hekje, je hebt de Regge nu aan je linkerhand. Helemaal uitlopen, bruggetjes negeren.
- Na hekje verharde weg oversteken, brede zandweg
- 1e afslag **LA** door hekje, weer de rivier volgen
- Pad maakt knik naar rechts en na hekje **LA** over brede zandweg
- Op splitsing **LA** **N73**, zandweg met fietspad
- Na brug zandweg vervolgen tot parkeerplaats bij de werf

BRUINE KORENBOUT

Gespot
rondom de
Regge

Voor velen is een libelle een libelle. Men ziet wel verschillende kleuren en vormen maar slechts weinigen kunnen

libellensoorten bij naam noemen. Dit hier is de bruine korenbout. Prachtige naam. Het is een steeds meer voorkomende soort waarvan het mannetje eerst oranje-bruin is en later zwart-blauw uitkleurt. Lijkt op de zeer algemene oeverlibel; die heeft ook een blauw achterlijf maar dan langer/slanker.

Tussen Enter en Rijssen

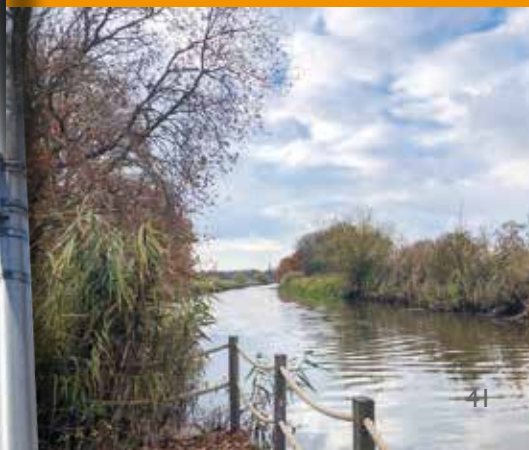
A photograph showing two people walking along a grassy bank next to a river. The person on the left is wearing a pink shirt and grey pants, and the person on the right is wearing an orange shirt with 'LOOD' on it and blue shorts. The river is calm and reflects the surrounding greenery. The sky is bright and hazy.

Dankzij de herinrichting in het kader van het project Reggedal Enter hoeven we de rivier tussen Enter en Rijssen geen moment uit het oog te verliezen. De route loopt vlak langs de oever en dat kan in het voorjaar soms voor drassige paden zorgen. Langs vele nieuw gegraven ‘oude’ meanders lopen we tot de Pelmolen in Rijssen langs de Regge. Vervolgens pakken we het parkbos van havezate De Oosterhof mee en volgen we wetering de Elsgraven, weer terug naar de Enterse Waarf.

START: ENTER

- De Enterse Waarf, Werfstraat 19, Enter
- De Enterse Waarf, Werfstraat 19, Enter
- Enterse Waarf, Werfstraat 19, Enter,
www.entersezomp.nl
- Eetcafé 't Zumpke, Dorpsstraat 52, Enter,
eetcafezumpke.nl
- Restaurant De Elsgraven, Eversdijk 6a,
Enter, www.restaurantelsgraven.nl
- Buslijn 95 station Goor – Enter, bushalte
Brandput in Enter
- Station Rijssen (lijn Deventer – Almelo),
begin routebeschrijving bij
- Aangelijnd overal welkom

Deze route start bij de Waarf. Ooit werden er in Enter schepen gebouwd: zompen. Er kwamen diverse soorten van de werf, niet alleen Reggezompen maar ook Berkelzompen en Vriezenveense turfzompen. Vervoer over het water had ooit de voorkeur, zeker begrijpelijk als je bedenkt in wat voor staat landwegen zich indertijd bevonden. De zomp, een platbodem met weinig diepgang, kon prima door smal en ondiep water. Zompen voeren via diverse rivieren zelfs naar Zwolle en nog verder door richting Sneek. Bij wind ging het zeil omhoog. Op windstille dagen en bij luwtes werd er geboemd. Zompen konden van alles vervoeren, zoals graan, bakstenen, houtskool, boomstammen, huisraad of suikerbieten. Lading kon hoog opgetast worden door de afneembare opboeisels. Dit waren planken op de boorden waarmee de vervoerscapaciteit verhoogd kon worden.

Na de Eerste Wereldoorlog voeren er amper meer zompen. Toch herinnert de Waarf, in 2009 gebouwd, aan de scheepsbouw van weleer. Ooit telde Enter liefst drie scheepswerven. De allereerste bouwer die opduikt in de archieven, in 1694, is Timmertönnis. Vanaf 1712 kreeg hij de naam Schuitemaker. Tegenwoordig is op de Waarf een replica van een zomp te bezichtigen.

Ook bij de Pelmolen in Rijssen ligt een zomp. Dit is een replica van de laatste zomp, van Jans ten Berge. Deze laatste schipper vertelt aan meneer Bos in 'Rivieren en beken in Overijssel' dat zompschippers altijd een schop aan boord hadden. 's Zomers, als het waterpeil in de Regge laag was, wierpen ze zelf dammen op. Met andere schepen wachtten ze dan tot het water gestegen was. Vervolgens staken ze een gat in de dam en voeren ze met het afstromende water een paar honderd meter verder. Om daar dan weer de schop in de grond te steken...

Vandaag passeren we een samenvloeiing van twee rivieren. Daar waar de Exsosche Aa in de Regge uitmondt, eindigt de Boven-Regge. De Midden-Regge is door dit extra stroomwater breder en robuuster. Iets verderop ligt boerderij Het Exoo. Al in 1475 stond op deze plek een boerderij. Exoo komt van Ekeshoe. Dit betekent: eiken op hooggelegen grond.

Als we de Regge achter ons laten, volgen we een ander water: de Elsgraven, later overgaand in Entergraven. Dat doen we vanaf de vistrap. Met zijn ontwerp gaf de Heetense kunstenaar Jeroen van Westen een bijzondere vorm mee aan deze voorziening, die ervoor zorgt dat vissen de stuw kunnen passeren. Hij refereert met Vissend Verleden (2014) namelijk aan een zomp. Kijk na het passeren ervan vooral even achterom om de scheepsromp in het landschap te zien opduiken!

ROUTEBSCHRIJVING

①

- Je begint bij het station van Nijverdal en neemt de uitgang richting het centrum, je passeert React Twente
- Voetpad komt uit op de Grotestraat (je passeert lunchroom Harlekijn aan je rechterhand)
- **RA** over promenade, helemaal uitlopen en bij stoplichten **RD**
- 2e afslag **LA**, Bonteweg
- Ter hoogte van H. Limbeekstraat **RA**, zandweg omhoog volgen en zijpaden negeren
- Je passeert restaurant De Wieger aan je linkerhand
- Verharde weg oversteken en pad volgen met parkeerplaats aan je rechterhand

②

- Na groot informatiebord **LA** (speelbrug aan je rechterhand), zijpaden negeren
- Op kruising **RA** **F97**
- 1e afslag **LA** en aan het eind **RA**

FUUT

Deze vogel is erg fraai en laat zich goed bewonderen. Hij is niet schuw maar heeft wel de neiging om de haverklap onder water te duiken op zoek naar vissen. De moeder van deze jonge fuut had de bek van haar jong wat groter ingeschat dan hij was. Het is de jonge vogel uiteindelijk niet gelukt om de vis te verorberen.

Gespot
rondom de
Regge

- Op volgende kruising **LA** **F98**
- Dit pad volgen en afslagen negeren
- Je verlaat het bos en volgt een slingerend pad over de heide
- Op afslag **RD** **F85**
- Op kruising **LA** bij picknickbank **F84**

3

- Na slagboom **RD**, je steekt de asfaltweg over en volgt smal slingerpaadje
- Op Y-splitsing rechts aanhouden
- Op afslag **RD** **G89**
- Aan het eind **RA** en direct daarna **LA** **G91**, dit zandpad helemaal uitlopen en afslagen negeren. Je passeert een paar bankjes en steekt onderweg een fietspad over
- Aan het eind **RD**, je steekt een brede zandweg met fietspad over
- Aan het eind **RA**, een slingerend pad, links aanhouden en afslagen negeren
- Na een bosje met jeneverbesstruiken **RD** op afslag
- Aan het eind **LA** over zandweg (Veeneggeweg)
- Aan het eind **RA**, asfaltweg

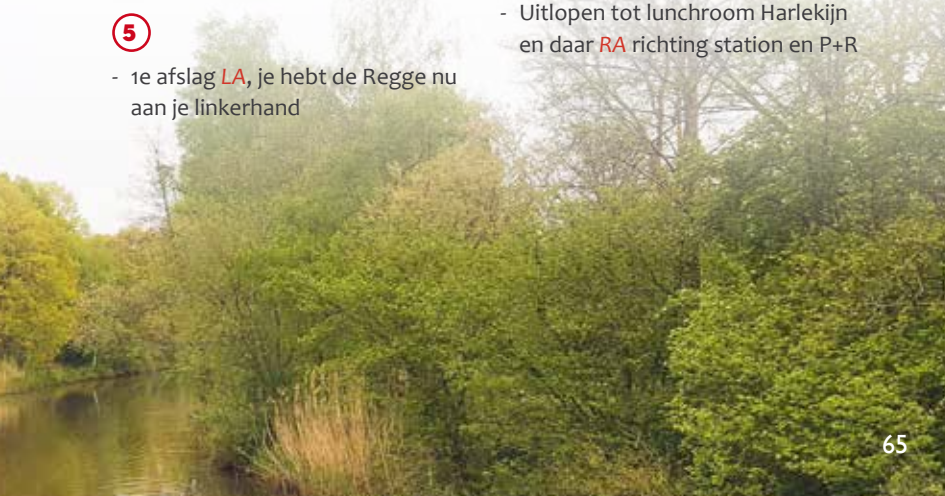
Rondom uitzicht over Salland vanaf meer dan zestig meter boven NAP.

4

- LA over parkeerplaats en daarna weer LA (Ligtenbergweg)
- Aan het eind RA, Hexelerweg
- RD op afslag, Slagsweg
- Aan het eind LA over ventweg, Provincialeweg Zuna
- Bij huisnr 17, RA, grote weg oversteken en LA over ventweg
- Vlak voor de tunnel RA, fietspad
- Na wildrooster LA langs houten hek, je bent nu weer bij de Regge
- Je gaat onder de brug door en daarna RA, via houten brug steek je de Regge over
- RD over houten bruggetje
- In bebouwde kom links aanhouden richting brug, Ibbenbürenbrug
- Vóór de brug RA, voetpad, je hebt de Regge aan je linkerhand
- Je passeert de houten brug aan je linkerhand, blijf het voetpad volgen
- Bij volgende stenen brug LA en rivier oversteken en direct RA, voetpad langs de Regge
- Voetpad volgen en rechts aanhouden over gras, appartementen aan je linkerhand
- Bij volgende brug LA over de stoep, Grotestraat
- Uitlopen tot lunchroom Harlekijn en daar RA richting station en P+R

5

- 1e afslag LA, je hebt de Regge nu aan je linkerhand

Tussen Nijverdal en Hellendoorn

A woman with blonde hair, wearing a purple shirt and blue jeans, is sitting on a large, fallen tree trunk in a forest. The tree trunk is covered in moss and has many roots exposed. The background is filled with green trees and foliage. In the bottom right corner, there is a blue and white directional sign.

Deze wandeling start bij station Nijverdal. Al snel pikken we de Regge op en passeren we een oude fabriek, de waterzuivering en twee natuurterreinen van Landschap Overijssel. Ter hoogte van Hellendoorn steken we de rivier over en wandelen we door het oude dorpscentrum met zijn vele horeca-gelegenheden. Daarna volgt het letterlijke hoogtepunt van deze route: de Hellendoornse Berg en als klap op de vuurpijl het spectaculaire Ravijn bij Nijverdal.

NIJVERDAL 3,
RAALTE 15 RI

START: NIJVERDAL

- P + R Nijverdal, Meester Tijhuisweg, Nijverdal
- P + R Nijverdal
- Restaurant Da Nini, Grotestraat 154, Nijverdal, www.danini.nl
- Eetcafé De Gezelligheit, Bibenstraat 40, Hellendoorn, www.eetcafedegezelligheit.nl
- Restaurant In De Tonne, Dorpsstraat 66, Hellendoorn, www.indetonne.nl
- Hotel Hellendoorn, Johanna van Burensatraat 9, Hellendoorn, www.hotelhellendoorn.nl
- Hotel De Uitkijk, Hellendoornsebergweg 8, Hellendoorn, www.landgoeddeuitkijk.nl
- Landgoed De Hellendoornseberg, Tunnelweg 7F, Haarle, www.landal.nl
- Station Nijverdal, trein Enschede – Zwolle
- Bushalte Schapenmarkt, Nijverdal (lijn 597 en 594 Nijverdal – Hellendoorn)
- aangeliënd overal welkom.

Heette onze rivier tijdens de vorige route nog Midden-Regge, vanaf deze route volgen we de loop van de Beneden-Regge. De naam wijzigt nadat de Regge het Overijssels Kanaal is gepasseerd. Ook de Beneden-Regge krijgt ruimte om als vanouds te slingeren door kades weg te halen en de oorspronkelijke meanders uit te graven. Al die krommingen waren vroeger geblokkeerd zodat de gekanaliseerde Regge maar zo snel mogelijk zijn water kwijt kon raken. Door al die extra bochten waar de Regge tegenwoordig door stroomt, is de rivier kilometers langer geworden.

Wanneer we de Regge oppakken, zien we al snel het fraaie resultaat van alle inspanningen om de rivier op zijn beloop te laten. Natuur krijgt hier volop de kans om zich te ontwikkelen. Het oorspronkelijke landschap is hersteld. Zo zie je weer houtwallen en laag gelegen graslanden. En daar kun je al wandelend zomaar koeien tegenkomen die in dit gebied grazen. Geen paniek, ze zijn wandelaars gewend en besteden eigenlijk amper aandacht aan je. Bovendien heeft het wel iets om in hun voetsporen te lopen. Hun platgetreden paadjes lopen door het bos en gaan van de ene oever naar de andere. Net als onze route. Die natuurlijke passage van de Regge zal overigens het ene moment wat gemakkelijker gaan dan het andere. Dit alles hangt af van regenval en waterstand. Ook dat past bij 'ruim baan voor de rivier'. Mocht de Regge nou zo hoog staan dat de overkant onbereikbaar is, blijf dan gewoon het fietspad volgen. De route komt daar uiteindelijk weer op uit.

Vanaf het moment dat voetpad en fietspad samenvallen, kun je zien hoe de gekanaliseerde Regge hier tijden heeft gestroomd. Dit deel van de route volgt namelijk die rechte lijnige rivierloop. De Regge zelf slingert hier al meanderend omheen. Hoe rechtlijnig dit gedeelte van de route ook is, blijf vooral om je heen kijken. Richting het westen is de horizon namelijk, heel on-Nederlands, bepaald niet rechtlijnig. Daar zijn duidelijk de Lemelerberg en de Archemerberg te zien. Vooral in de nazomer zijn de paarse heidevelden al van ver zichtbaar.

Ten slotte komt de rivier uit bij een stuw met vistrap. Vanaf die plek verlaten we de Regge en volgen we oostwaarts de Linderbeek naar Den Ham dat ooit de bijzondere bijnaam Goddeloos Den Ham kreeg. Het brinkdorp lag op de handelsroute van Zwolle via Twente richting Duitsland en telde liefst acht herbergen. Daar dronken reizigers het nodige als ze op doorreis waren. Tel daar knokpartijen en smokkelpraktijken bij op en voilà: Goddeloos'n Ham.

Dat Den Ham niet in Salland maar in Twente ligt wordt duidelijk gemaakt door de FC Twentefans.

Vanaf de Regge bij Hancate hebben we uitzicht op de Lemelerberg en de Archemerberg.

ROUTEBSCHRIJVING

①

- Je start bij de 'muziekkiosk' op de Brink in het centrum van Den Ham
- Brinkstraat, houd de grote kerk aan je rechterhand
- Aan het eind **RA**, Smitstraat
- Je passeert bushalte 'Smitstraat'
- Bij rotonde via het zebrapad oversteken en **LA**, Marleseweg (je passeert Lunch & Dine Harwig aan je rechterhand)
- 1e afslag **RA**, Kerkallee
- Je verlaat de bebouwde kom van Den Ham
- Brug oversteken (Lindebeek) bij

B44

②

- Je passeert het sportcomplex aan je rechterhand
- Op 1e kruising **RA**, Rohorst, gaat over in Meersendijk
- Aan het eind **LA** (anwb-paddenstoel 24798), asfaltweg volgen, deze maakt een bocht naar links
- Daarna in bocht naar rechts neem je het zandpad **RD** (paaltje met paarse pijl)

- Op de kruising **RA**, asfaltweg, Meersendijk **A64**
- Na huisnr 9 (aan je linkerhand) maakt de weg een flauwe bocht naar rechts, hier ga je **LA**, een onverhard pad langs akker en een rij bomen
- Dit pad volg je met een bocht naar links en daarna naar rechts
- Op afslag **RA**, grindweg
- Aan het eind **LA**, asfaltweg
- Je passeert de gemeentegrens van Hellendoorn
- Op splitsing **RA** **A66**, Hillegersweg
- Op driesprong **LA**, Lohuisweg
- Aan het eind **LA**, bij huisnr 3
- 1e afslag **RA**, Voorslagenweg
- 1e afslag **LA**, zandweg, gaat over in asfaltweg

3

- Waar de asfaltweg overgaat in een zandweg ga je **RA**, een graspad langs een sloot **A67**
- Je volgt het graspad en hebt de sloot aan je linkerhand
- Aan het eind **LA**, asfaltweg **A90**
- Direct daarna 1e afslag **RA** **A91** en 1e afslag **LA**, zandweg. Je passeert een bordje van Landschap Overijssel 'Velderberg'
- Je volgt het pad langs de rand van

de akkers, maakt enkele knikken. Je hebt aan je rechterhand zicht op de Regge en op de Archemerberg

- 1e afslag **RA**, door een houten klaphekje **A99**
- Je passeert nog een klaphekje en volgt een graspad langs een sloot aan je rechterhand

4

- Aan het eind **RA** over fietspad **A88**
- Brug oversteken en daarna via een volgende houten brug de Regge oversteken
- Je volgt het fietspad en waar deze een scherpe bocht naar links maakt ga je **RA** door een klaphekje (bij hoogwater blijf je het fietspad volgen)
- Je volgt het zandpad en houdt de Regge aan je rechterhand
- Je passeert **A89** en weer een houten brug
- Daarna steek je via een doorwaadbare plek in de rivier over. Het kan hier behoorlijk drassig zijn
- Aan de andere kant van de rivier houd je links aan en volg je een 'koepad'
- Je komt uit bij een stalen hek en

daar klim je overheen

- Je volgt nu een breed graspad en hebt de Regge aan je linkerhand

5

- Je komt uit bij een brug en blijf **RD** lopen, nu over het betonnen fietspad
- Je passeert een stuw aan je linkerhand
- Het fietspad maakt een bocht naar rechts en weer naar links
- Je gaat nu de 1e afslag **RA**, **A60** een graspad met aan je linkerhand een brede sloot (de Lindebeek)
- Je komt uit bij een brug en gaat **LA** de beek over en daarna direct **RA** **A61**, je hebt het water nu aan je rechterhand
- Bij de volgende brug **RD** het graspad blijven volgen (je passeert een houten hek bij **B45**)
- Bij de volgende brug **LA** **B44**, verharde weg. Je bent nu weer op de Kerkallee
- Aan het eind **LA**, langs Snack & Dine Harwig
- Na de rotonde **RA**, richting het centrum, Grotestraat
- Op splitsing rechts aanhouden, je komt nu weer uit op de Brink.

VIERVLEK

**Gespot
rondom de
Regge**

De viervlek is een algemene libelle en gemakkelijk te herkennen aan de vlekken op het midden aan de voorkant van de vier vleugels. Dat hebben de andere Nederlandse soorten niet. Libelles zijn vooral prachtig als ze van dichtbij zijn te bekijken. Dat lukt door ze voorzichtig te benaderen, maar een fototoestel met flinke zoomlens wil ook helpen.

WIN DE MOOISTE WANDELGIDSEN VAN NEDERLAND

⊗ **GEGARANDEERDONREGELMATIG.NL**

meer dan 2.000 wandelkaarten

Natuur-, stads- en GPS-wandelingen

Uitgebreide routebeschrijvingen

GPS-tracks

Wandelkaarten

Ook beschikbaar in wandelapp

Meld je aan voor een abonnement!

WandelZoekpagina

WWW.WANDELZOEKPAGINA.NL

Karin de Graaff en Maarten Metz wonen in Salland en kennen daar nagenoeg ieder paadje en weggetje dat de moeite waard is om te lopen. In hun vakanties maken ze graag flinke wandeltochten. Voor de ‘gewone’ dagtochtjes blijven ze meestal dicht bij huis. Teneinde de grenzen van hun geliefde Salland grondig te verkennen gingen ze op zoek naar de bron van de Regge, de rivier die Salland scheidt van Twente. Tot hun aangename verrassing bleek deze rivier heel goed van dichtbij te volgen. In twaalf rondwandelingen wandelen ze van begin tot eind langs de Regge.

De Regge is een van de grootste kleine rivieren van ons land. Een stroompje van amper een meter breed begint in Diepenheim om ruim zeventig kilometer noordelijker als een brede rivier te eindigen in de Vecht bij Ommen. Dankzij de inspanningen van het Waterschap Regge en Dinkel heeft de rivier de ruimte teruggekregen die haar begin vorige eeuw is afgenomen.

In deze gids wordt de wandelaar getraceerd op gevarieerde routes langs de waterkant, over heuvels, door bossen en landgoederen. Wandelen langs de Regge geeft hoop: bijna overal zijn de meanders weer in hun oorspronkelijke staat hersteld. Niet alleen de vogels en de planten profiteren hiervan. Ook de wandelaar waant zich langs de waterkant geregeld terug in lang vervlogen tijden.

⊗ **Gegarandeerd
Onregelmatig**

